

czáfolják. — E' bécsi kép épen nem hasonlít Rafael' Madonáihoz, hanem inkább a' Szűz Anyának byzantiumi stylusban alkotott képeihez a' görög, szerb és orosz szentegyházakban. 'S épen azért olly nagy a' hasonlóság a' bécsi és pócsi képek közt, mivel a' pócsi kép is, melly az óhitűektől szintugy tiszteltetik mint a' római katolikusoktól, valóban byzantiumi remek. A' vonalmak a' bécsi képen igen szépek és gyöngédek: a' szemek nagyok, mint Junoéi, az orr hosszú és keskeny, a' száj hasonlólag keskeny és kicsiny. De szembetünő hasonlatossága van a' Boldogasszony' ábrázatának mind ezen mind más byzantiumi képeken *Szent Ilona'* (Konstantin császár' anyja) ábrázatával. Ezt a' hasonlatot már Goethe észrevette, ki *Kunst und Alterthum* című folyóiratában a' tárgyról így szól: *Man bemerkt an den griechischen Bildern noch immer einen geerbten Kunstbegriff und ein Traktament¹ des Pinsels. Auch hatte man sich gewisse Ideale geformt; woher sie solche genommen, wird sich vielleicht auffinden lassen. — Das Gesicht der Mutter-Gottes, näher angesehen, scheint der morgenländischen kaiserlichen Familie nachgebildet zu seyn. Ein uraltes Bild des Kaisers Konstantin und seiner Mutter brachte mich auf diesen Gedanken. Auffallend war die Grösse der Augen, die Schmäle der Nasenwurzel, daher die lange, schmale Nase, unten ganz fein endigend, und ein ebenso kleiner Muud'. —*

Dr. RUMY Károly.

III. A' LEMÁSOLÁSNAK EGY LEGUJABB MÓDJA.

Érezvén, hogy rajzolóknak, festőknek és mérnököknek csak egypár pontnak pontban eltalálása is melly sok munkába és időbe kerül, 's hogy ettől munkájik' sikerére milly kimondhatlanul sok függ: ezen nagy fontosságú tárgyra elejitől több és több ugy nevezett lemásoló szereket 's mesterségeket iparkodtak az ahhoz értők kitalálgatni; mellyek valóban mind időre, mind pontosságra nézve sok nyereséget is nyujtottanak.

'S ime ezen lemásolás-módoknak egy új nemét kívánom én is ezennel köz használatra előterjeszteni; melly ha nem épen nagy daraboknak egészen levételére tökéletesen használható

¹ Miért nem inkább *Behandlung*?

is, de kisebbeknél mind egyszerűsége, mind szabatossága által némi figyelmet — reményilem — érdemelend.

Alapja ennek azon, a' mérnököktől egyéb célra is alkalmazott elv, hogy két nem-párhuzamos vonal' iránya által egy közös pont mindenkor bizonyosan meghatározthatandó; úgy, hogy ha ezen két vonalnak iránya bizonyos előttünk, ha őket nem egészen a' pontig - öszvefutó hosszban, hanem csak némi részben bírjuk is: egyszersmind már azon ponttal is bírnunk. Következésképp ha, valamelly pontoknak illyes, őket irányzó nem -párhuzamos vonalít ismerjük és bírjuk, magokat a' pontokat is könnyen kitalálhatjuk. —

Az alkalmazásnak hosszas magyarázatja helyett lássuk a' dolgot egyikét kimerítő példában:

Már ha az 1. képen ABCD - én belől levő ábrázolatot egy másik lapra akarom áltetni: ha a' levetetendő ábrázolat nem nagy lapon van, akkor azt egy nagyobb lapra rá alkalmaztatom; ha pedig nagyobb kiterjedésű lapról akarok valamit lemásolni, azon esetben egy ABCD formán kivágott lapot rá fektetvén, a' pontokat köröskörül a' példában [kimutatott vonalrend szerint egyenként leszedem; melly megtörténvén, ezen kivágott lapot egy másik tiszta lapra helyezem, 's a' vonalpároknak egymást áltmetszésüket éles rajzónnal rendben megjelölvén, az ábrázolatnak minden kívántam pontjait birtokomban találok.

Ha a' lemásolandó lapot nem akarom a' jegybütükkel befirkálni, egy másik papirosra rajzolok szabad kézzel egy *olly forma* figurát, 's a' pontokat azon czövekelem ki a' jegybütükkel; ugyanezen pontoknak levételét azonban természetesen az eredetiről eszközölvén.

Továbbá, ha a' lerajzolandmány csekélyebb terjedelmű, az őt elfogadandó lapnak csak egyik szélére huzok egy hoszt (1. 2. Kép), mellyen kívül a' vonalpárokat kijelölvén, a' kijelölés után leveszem, a' levétel után pedig ugyanezen vonaljegyüket — már mint szükségtelent — elvágom tőle.

Ha pedig valamelly pont egy már ismert hoszra esik: ekkor az illy pontnak azon közös hosz már meglevén egyik vonalul, még csak egy másik vonalt huzok; péld. az 1. Képen meglevén már az 1, e hosz, melly a' bcd pontokra nézve is közös hosz, ezen esetben a' bcd pontokra nézve már csak egyegy vonal leend szükséges. Így például a' 4, c hosz' levételére a' közönséges szabály szerinti két pár = négy vonal helyett,

birtokomban lévén már a' 4 pont, a' c pontra nézve pedig az 1 e közös hosz lévén: a' 4 pontra nézve egyre sem — a' c pontra nézve pedig csak egyetlenegy vonalra van szükségem.

Könnyithetek még a' munkálaton úgy is: ha a' külön osztályokat más-más jegyekkel jelölöm; például: a' külső pontokat számjegyekkel, a' belsőket pedig bötűjegyekkel. Vagy még tovább, a' szorosabb megkülönböztetés' kedvéért, a' belsőknek egyik osztályozását latin — a' másikat pedig görög alphabettummal, 'st.e'f. (Alkalmaztatását 1. az 1. Képen).

Ez volna már hát az illy nemű lemásolásoknak ezen ujdon-uj módja, némelly könnyebbitési szabályok' alkalmazásával együtt. Melly könnyítési szabályok' száma azonban, hogy az ezen módot használni kívánók által még sokkal többre is szaporíthatandó — igen világos.

KARÁCSONY Lázár.

I Kép

